

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **L. O.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě, 28. října 117, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2016, č. j. MSK 51898/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 5. 2017, č. j. 20 A 18/2016 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I.
Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Magistrátu Města Karviné, ze dne 31. 8. 2015 č. j. MMK/086114/2015, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu"), kterého se dopustil tím, že dne 29. 5. 2015 v 16:00 hodin na ulici Ostravská na přechodu pro chodce u budovy HZS Karviná v Karviné-Fryštátě ve směru do Karviné, jako řidič vozidla Mercedes, registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou zvláštním předpisem na 50 km/h o méně jak 20 km/h, kdy mu byla naměřena rychlost 63 km/h. Tímto jednáním porušil § 18 odst. 4

zákona o silničním provozu. Za spáchaný přestupek delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

[2] Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, kde namítal, že neprojel kolem dopravní značky IS12a „Obec“, nejel tak na území obce. Naopak v daném úseku je umístěna dopravní značka s dovolenou rychlostí 60 km/h. K odvolání žalobce předložil fotografii ulice Ostravská, ze které vyplývá, že jde o širokou dvouproudovou komunikaci v každém směru. Jde sice o zastavěné území, ale místo měření se nacházelo na okraji obce Karviná, není tak nepravděpodobné, že dopravní značka IS12a se nacházela až za místem měření, tedy nikoli na trase jízdy žalobce. Dále žalobce namítal nepřesné určení místa spáchání přestupku, a že vozidlo v době měření řídil J. P.. Jelikož řidič požil před jízdou alkohol, v okamžiku, kdy spatřili policisty, po ujetí dostatečné vzdálenosti, mimo výhled policistů obsluhujících rychloměr, vozidlo řidič P. zastavil a na místo řidiče přesedl žalobce.

[3] K výzvě žalovaného sdělilo Ředitelství silnic a dálnic České republiky (dále jen ŘSD“), že v době spáchání přestupu na daném úseku a směru komunikace (od sjezdu ze silnice I/59 na silnici I/69 do přechodu pro chodce u budovy Hasičského záchranného sboru České republiky) byla osazena dopravní značka B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 50“, jedná se o úsek v obci. Před dopravní značkou B20a je umístěna cca 300 metrů dopravní značka B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 70“, která je však již dříve rušena křížením komunikací. V době spáchání zde nebyla osazena dopravní značka B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 60“.

[4] Odvolání žalobce bylo rozhodnutím žalovaného zamítnuto. Žalovaný konstatoval, že žalobce měl předpokládat, že se nachází na území obce, neboť z fotografie měření vyplývá, že projel kolem dopravní značky P02 „Hlavní pozemní komunikace“, která se umisťuje pouze na území obce. Zároveň se v okolí nacházejí obytné domy, chodníky, autobusová zastávka, přechod pro chodce na červeném podkladě se světelnou signalizací. Žalobci byla měřena rychlost vozidla na přechodu pro chodce, z toho měl dovodit, že se jedná o rizikový úsek a zpomalit. Sdělením ŘSD bylo prokázáno, že se v daném úseku nacházela pouze dopravní značka „Nejvyšší dovolená rychlost 50“ nikoli „Nejvyšší dovolená rychlost 60“. Místo přestupku bylo dostatečně určitě specifikováno, v daném úseku je jediný přechod pro chodce. Vyslechnutí policisté neuvedli, že u budovy Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS“) bylo záchytné stanoviště, jak tvrdil žalobce, nýbrž že prováděli dozor nad silničním provozem u budovy HZS, kde se provádělo měření rychlosti. Výměna řidiče je vyloučena, neboť vzdálenost vozidla od záchytného stanoviště byla 150 metrů. Vzhledem k rychlosti 60km/h vozidlo projelo úsek za 9 sekund. Jedná se o přehledný rovný úsek, vozidlo nemohlo zmizet z dohledu strážníků.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou krajský soud zamítl. Podle krajského soudu bylo svědeckou výpovědí strážníků a mapou místa přestupku prokázáno, že si žalobce musel být vědom toho, že se nachází v zastavěném území, tedy na území obce. Sdělení ŘSD je důkazním prostředkem ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu, jde tedy o řádný podklad pro rozhodnutí správního orgánu. Osazení dopravní značky B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 50“ v obci není vyloučené, zejména pokud mění rychlost stanovenou stejnou dopravní značkou s vyšším rychlostním limitem. Místo

přestupku bylo určeno dostatečně určitě a nezaměnitelně, neboť na ulici Ostravská se nachází pouze jedna budova Hasičského záchranného sboru České republiky. Výměnu řidiče krajský osud považoval za zcela nevěrohodnou a prakticky nemožnou, neboť je nepředstavitelné, že by si strážnici nevšimli na krátkém úseku takové události a nezaznamenali by jej do úředního záznamu. I kdyby navržený svědek potvrdil verzi žalobce, nic by se nezměnilo na závěru o *prima facie* fabulaci žalobce. Proto správní orgány nepochybily, pokud neprovedly výslech svědka P..

II.
Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost, ve které navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel namítá, že rychlost vozidla nebyla měřena na území obce, tedy v místě, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h. Městskou policií předložená mapa měření není důkazem o místě měření rychlosti vozidel a z výslechu svědků není zřejmé, kde konkrétně měření rychlosti probíhalo. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu o tom, že zastavěnost území a znalost místních poměrů nezavdávaly pochybnosti o tom, že stěžovatel věděl, že se nachází na území obce. Obec je zastavěné území osazené příslušnou dopravní značkou, absence takové dopravní značky označující počátek obce vylučuje odpovědnost řidiče za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Přitom žalovaný nerozporoval absenci dopravního označení začátku obce Karviná.

[8] Podle žalovaného mělo být stěžovateli zřejmé, že se projíždí obcí na základě zde umístěné dopravní značky P02 „Hlavní pozemní komunikace", která se nachází pouze v obci. Zároveň se v okolí nacházejí domy, chodníky, autobusová zastávka, přechod pro chodce na červeném podkladě se světelnou signalizací. Stěžovateli byla měřena rychlost vozidla na přechodu pro chodce, z toho měl dovodit, že se jedná o rizikový úsek a zpomalit. Stěžovatel uvedl, že k žalobní námitce popírající podmíněnost umístění dopravní značky P02 pouze v obci krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 50, konstatoval, že stěžovateli byla měřena rychlost vozidla v obci vzhledem k zastavěnosti okolí místa měření. Ze žádného podkladu pro rozhodnutí se však podle stěžovatele nepodává, že by měřený úsek byl zastavěný. Skutkový závěr soudu proto nemá oporu v obsahu spisu. Zároveň tímto krajský soud zkrátil stěžovatele na jeho právu brojit proti takovému odůvodnění rozsudku, jestliže žalovaný měření v obci dovodil na základě odlišné úvahy. Krajský soud tak uvedl zcela nový důvod pro rozhodnutí ve věci.

[9] Stěžovatel ve správním řízení tvrdil, že v daném místě je osazena dopravní značka s povolenou rychlostí 60 km/h. Za tímto účelem navrhl ohledání místa. Žalovaný však pouze učinil dotaz na Ředitelství silnic a dálnic České republiky. Krajský soud považuje

sdělení ŘSD za legitimní důkaz, dle stěžovatele avšak soud nesprávně posoudil obsah sdělení. Pokud ŘSD sdělilo, že její pracovník zkontroloval osazení dopravní značky, bylo nutné takovou osobu jako svědka vyslechnout. Nehledě k tomu, že kontrola osazení dopravní značky byla provedena po roce od měření rychlosti jízdy stěžovatele. Krajský soud se s touto námitkou časové prodlevy nijak nevypořádal, proto je rozsudek nepřezkoumatelný.

[10] Ředitelství silnic a dálnic České republiky uvedlo, že v předmětném úseku měření byla osazena značka B20a upravující povolenou rychlost 50 km/h. Umístění takové dopravní značky v obci by podle stěžovatele nedávalo smysl, proto je tímto prokázáno jeho tvrzení, že na komunikaci nebyla osazena dopravní značka určující začátek obce. Závěr krajského soudu, že dopravní značka B20a povolující rychlost 50 km/h je zde osazena z důvodu předchozího povolení rychlosti 70km/h, nemá oporu ve vyjádření ŘSD. Zároveň však nasvědčuje tvrzení stěžovatele o nepřehlednosti dopravního značení v daném úseku. V dané věci není zřejmé, kde se nacházely dopravní značky omezující rychlost, tudíž není také zřejmé, v platnosti kterého dopravního omezení rychlosti byla stěžovateli měřena rychlost. Tvrzení stěžovatele o umístění dopravní značky povolující rychlost 60km/h nebylo nijak vyvráceno. Krajský soud se s námitkou existence dopravní značky povolující rychlost 60 km/h nevypořádal.

[11] Místo spáchání přestupku je ve výroku správního orgánu popsáno neurčitě, z výroku není zřejmé, kde mělo dojít ke spáchání přestupku, přechodů pro chodce je v daném místě několik a dle sdělení Ministerstva vnitra neexistuje „Hasičský záchranný sbor Karviná“. Jasné určení místa přestupku je předpokladem pro zjištění, jaká úprava povolené rychlosti byla závazná pro dané místo. Popis místa přestupku s odkazem na budovu HZS Karviná nemá oporu v důkazech, neboť u této budovy měli policisté záchytné stanoviště, které bylo odlišné od místa měření.

[12] Krajský soud se podle stěžovatele nevypořádal s jeho námitkou, že strážníci ve svědecké výpovědi uvedli, že se nacházeli u HZS na záchytném stanovišti, přitom z mapy vyplývá, že zde mělo být stanoviště pro měření.

[13] Stěžovatel namítá, že vozidlo v době měření řídil J. P.. Jelikož řidič požil před jízdou alkohol, v okamžiku, kdy spatřili policisty, po ujetí dostatečné vzdálenosti, mimo výhled policistů obsluhujících rychloměr, vozidlo řidič P. zastavil a na místo řidiče přesedl stěžovatel. Závěr krajského soudu o tom, že je vyloučeno, aby případné zastavení vozidla a výměna řidiče zůstala bez reakce policistů, je spekulativní. Tvrzení o výměně řidiče se může jevit nevěrohodné, nikoli však nereálné. Dříve než policisté zjistili výsledek měření a oznámili jej kolegům, mohlo dojít k záměně. V řízení nikdy nebyla zjištěna vzdálenost mezi měřícím a záchytným stanovištěm. Nebylo prokázáno, že vozidlo stěžovatele měli policisté pod neustálou vizuální kontrolou. Tvrzení stěžovatele tak nebylo nijak vyvráceno.

[14] Žalovaný přesvědčivě neodůvodnil, proč neprovedl navržený výslech svědka P. Nelze odmítnout výslech svědka z důvodu jeho předpokládané nevěrohodnosti, zejména pokud stěžovatel výslechem svědka hodlal prokázat svá tvrzení o výměně řidiče. Tímto bylo stěžovateli odepřeno práva na obhajobu, řízení před správními orgány trpí závažnou

vadou, která způsobila nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Krajský soud k vadě řízení nepřihlédl a naopak nezákonný postup žalovaného aproboval.

[15] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.
Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

IIIa. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Nedostatečné vypořádání se s žalobní námitkou krajským soudem může mít vliv na zákonnost rozsudku, a proto by mohlo být důvodem pro jeho zrušení z důvodu nepřezkoumatelnosti (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), neboť ze zásad spravedlivého procesu mimo jiné vyplývá povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit, reagovat na uplatněné námitky a vysvětlit jejich případné odmítnutí. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. jsou soudy rozhodující ve správním soudnictví povinny přezkoumat výrok napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů a učinit úsudek o skutkovém stavu dle obsahu správního spisu nebo dokazováním dle § 77 odst. 2 s. ř. s., přičemž důvodnost jednotlivých žalobních bodů jsou povinny posoudit samostatně a nemohou se omezit na pouhé konstatování, že odvolací správní orgán rozhodl správně (srovnej nález Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. II. ÚS 242/02 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 5 A 62/2000 - 27).

[19] Přestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Tento závazek však nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka (srovnej např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. The Netherlands, ze dne 19. 4. 1994, Series No. A 288). To by mohlo vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům jsoucím v rozporu se zásadou efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se krajský soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky však v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.

[20] Zároveň rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, uvedl, že aplikace kasačního důvodu nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *„připadá v úvahu výjimečně, není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrno, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění krajského soudu je pouze stručné či argumentačně chudé, popř. že krajský soud nevyvracel každý dílčí argument uplatněný účastníky (osobami zúčastněnými na řízení)... je nutné k aplikaci kasačního důvodu spočívajícího v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů přistupovat krajně zdrženlivě. Jeho použití je namístě např. tehdy, pomine-li krajský soud podstatná skutková tvrzení opřená o obsah správního spisu či podložená důkazními návrhy, mohou-li reálně vést k přehodnocení merita věci“* (bod 29 a 30 citovaného usnesení).

[21] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že se krajský soud nevyjádřil k žalobní námitce o obsahu vyjádření ŘSD o kontrole umístění dopravního značení v roce 2016 a k námitce o dovolené rychlosti 60km/h v měřeném úseku komunikace. Dále se soud nevyjádřil k námitce určení místa měření dle výpovědi svědků.

[22] Přestože se krajský soud explicitně nevypořádal s obsahem tvrzení žaloby o provedení kontroly dopravního značení a o umístění dopravní značky s povolením rychlosti 60 km/h. (odst. 33 a 36 žaloby), k podstatě samotné žalobní námitky se krajský soud dostatečně určitě vyjádřil a uvedl argumenty, pro které ji neshledal důvodnou.

[23] Nejvyšší správní soud považuje námitku provedení kontroly dopravního značení po roce od spáchání přestupku za dílčí žalobní námitku související se stěžejní námitkou prokázání dopravního značení v daném úseku komunikace a o důkazní validitě sdělení ŘSD. Shodný závěr platí i pro námitku stěžovatele, že nebylo prokázáno, že v daném úseku nebyla umístěna dopravní značka B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 60“. Krajský soud konstatoval, že žalovaný po uplatnění námitky stěžovatele o osazení dopravní značky 60 km/h v daném úseku vyzval ŘSD, aby zjistil skutkový stav v souladu s § 3 správního řádu. Krajský soud považoval vyjádření ŘSD za důkazní prostředek podle § 51 odst. 1 správního řádu, který poskytla „nejkvalifikovanější“ osoba k poskytnutí údajů o osazení dopravního značení. Soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu o povaze vyjádření ŘSD a pro posouzení věci neshledává relevantní námitku stěžovatele o tom, kdy byla následně provedena kontrola dopravního značení v daném místě. Pro posouzení přestupkového jednání stěžovatele je rozhodná místní úprava ke dni spáchání přestupku a v tomto rozsahu bylo sdělení ŘSD jednoznačné, aniž by tímto byly dány pochybnosti o osazení dopravních značek regulujících přípustnou rychlost jízdy.

[24] Absence výslovného posouzení dílčích žalobních námitek, které souvisely s námitkou stěžejní, za situace, kdy krajský soud dospěl k věcně správnému závěru (jak dále uvedeno), nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na

nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněného závěru o umístění dopravních značek v rozhodném úseku komunikace, kde byla měřena rychlost vozidla stěžovatele.

[25] Krajský soud shledal určení místa spáchání přestupku dostatečně určité, neboť na ulici Ostravská v Karviné se nachází pouze jedna budova Hasičského záchranného sboru České republiky, přitom ze svědeckých výpovědí strážníků vyplynulo, že měření bylo prováděno u „HZS Karviná“. Tvrzení stěžovatele o tom, že strážníci popisovali místo záchytného stanoviště je v rozporu s obsahem jejich výpovědí. Krajský soud se výslovně vypořádal s námitkou stěžovatele, pokud uvedl, že svědci specifikovali místo měření v souladu s mapou spáchání přestupku.

[26] Námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.

IIIb. Námitka nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku

[27] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k námitce nedostatečné specifikaci místa spáchání správního deliktu. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 - 46, konstatoval: „*Pro účely podřazení skutku pod skutkovou podstatu nedovoleného parkování je nutné vymezit místo spáchání přestupku tak, aby bylo najisto postaveno, jaký režim parkování byl v místě, kde vozidlo parkovalo. Bylo by proto nedostatečné, pokud by místo spáchání skutku ve správním rozhodnutí bylo vymezeno pouhým odkazem na název ulice, bez současného prokázání ve správním řízení, že by ulice obsahovala zpoplatněná stání po celé délce (...) Toto bližší určení však nemusí mít pouze formu označení č. p. domu, před nímž k nedovolenému stání došlo, GPS souřadnic místa apod. Dostatečná specifikace naplnění znaků přestupku stanovených v zákoně o silničním provozu, jakožto nezbytné součásti vymezení skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla, může být učiněna i odkazem na dopravní značení, které nebylo respektováno.* V nyní posuzovaném případě má soud za to, že výrok rozhodnutí splňuje požadavky stanovené zákonem a judikaturou. Místo spáchání přestupku dne 29. 5. 2015 je určen dostatečně určitě názvem ulice (Ostravská, Karviná), její částí (přechod pro chodce) a blízkou dominantou (stanice HZS), dále směrem jízdy (směrem do Karviné). Zkratka „HZS“ je zjevně nejen stěžovateli zřejmá, pokud tvrdí, že se stanoviště městské policie nacházela jinde a že útvar „Hasičský záchranný sbor Karviná“ neexistuje. Z mapy místa přestupku je zřejmé, že v místě měření se nachází budova Hasičského záchranného sboru České republiky. Shodně uvedli také svědci-strážníci. Zároveň z fotografie z měření rychlosti vozidla stěžovatele je patrné, že místo měření bylo provedeno na přechodu pro chodce, jehož jedinečnost v daném místě stěžovatel v žalobě nečinil sporným. Skutek byl vymezen dostatečně určitě tak, aby nemohl být zaměněn s jiným a bylo možné posoudit omezení rychlosti vozidel pro dané místo. Námitku existence více přechodů v daném místě stěžovatel uvedl teprve v rámci kasační stížnosti, jedná se proto o nepřípustné nové tvrzení dle § 104 odst. 4 s. ř. s., proto se soud nezabýval důvodností nové námitky, jelikož se v této části kasační stížnost *opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit*

mohl. Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42, na který odkazoval stěžovatel v kasační stížnosti, nelze v dané věci aplikovat pro odlišný skutkový stav, neboť v tam určeném místě přestupku (ulice Jiráskova v Pardubicích) byl různý režim placeného i neplaceného parkování.

IIIc. Námitka neprokázání místa přestupku

[28] Správní orgány opřely dokazování o oznámení o dopravním přestupku, záznam o přestupku, fotografický záznam a o výslech zasahujících strážníků. Jedná se o podklady, které zpravidla postačují k vydání rozhodnutí, že se obviněný dopustil přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35). Jakkoli je „mapa místa přestupku" úředním záznamem, nebyla výlučným podkladem pro vydání rozhodnutí, neboť její obsah je v souladu s výpovědí svědků i pořízenou fotografií měření. Přitom stěžovatel neuvedl relevantní skutečnosti, které by zavdaly pochybnostem o postupu městské policie a tedy i o určení místa měření rychlosti vozidel. V rozsudku ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47, Nejvyšší správní soud konstatoval, že v situaci, kdy „*již v samotném správním řízení správní orgány opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že obviněný se příslušného přestupku dopustil*" a žalobci se nepodaří „*účinně zpochybnit věrohodnost nebo dostatečnost správními orgány provedených důkazů*", nemůže být v řízení před správními soudy úspěšný. Právě o takovou situaci jde v nyní projednávané věci. Jelikož důkazy ve svém souhrnu prokazovaly stíhané jednání bez důvodných pochybností (§ 3 správního řádu) a nebyly mezi nimi rozpory či nesrovnalosti, nemusel správní orgán důvod z vlastní iniciativy provádět další dokazování.

IIId. Naplnění objektivní stránky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu

[29] Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybňoval, že by se dopustil deliktního jednání, neboť nebylo prokázáno, že by byl měřen na zemí obce. Závěr krajského soudu, že obcí je každé zastavěné území je dle stěžovatele v rozporu s § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu a tedy i v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.* Zároveň nemá oporu ve spise. Tímto postupem krajského soudu byl stěžovatel zkrácen na svém právu obhajoby, jestliže krajský soud změnil důvod, pro který měl žalovaný za to, že byl stěžovatel měřen v obci.

[30] Krajský soud shodně jako žalovaný přijal závěr o jízdě v obci z důvodu zastavěnosti území v okolí komunikace, kde probíhalo měření rychlosti vozidel. Danou skutečnost považoval za natolik rozhodnou, že polemiku stěžovatele o významu umístění dopravní značky P2 „Hlavní pozemní komunikace", označil za bezpředmětnou. Pokud se soud ztotožní pouze s jedním z důvodů rozhodnutí správního orgánu, na základě kterého však rozhodnutí správního orgánu obstojí, nelze takový závěr soudu považovat za nový důvod rozhodnutí, který by byl pro stěžovatele natolik překvapující, aby zkrátil právo stěžovatele na obhajobu.

[31] Podle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěné území vymezené dopravními značkami. Povinnost snížit rychlost v obci vyplývá z § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, dle které *„v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h“*; uvedené ustanovení je kogentní a neumožňuje řidiči zvolit vyšší než povolenou rychlost na základě vlastního uvážení. Tato povinnost platí i v případech neúplného dopravního značení, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 – 50 : *„smyslem stanovení maximální povolené rychlosti pro jízdu v obci (§ 18 odst. 4 zákona o silničním provozu) je ochrana života, zdraví a majetku obyvatel obce a účastníků provozu na pozemních komunikacích, jakož i zajištění bezpečnosti a plynulosti dopravy. Obec je v § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu vymezena primárně jako zastavěné území. Právě zastavěnost představuje základní a klíčový znak charakterizující území obce. Přijede-li řidič po pozemní komunikaci do zastavěného území, měl by s ohledem na bezpečnost ostatních účastníků provozu, potenciálních chodců, zvířat nebo ochranu majetku svoji rychlost přizpůsobit jízdě v zastavěném území, bez ohledu na skutečnost, zda projel kolem značky vymezující začátek obce či nikoliv přijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a „Obec“, neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích“*.

[32] Z mapy místa přestupku, z fotografického záznamu místa měření a fotografie předložené stěžovatelem je patrné, že rychlost měření probíhala na dvouproudové komunikaci s chodníky pro pěší na obou stranách, s veřejným osvětlením, s okolní souvislou zástavbou určenou k bydlení i k plnění služeb (stanice hasičské záchranné služby, zimní stadion, čerpací stanice, nákupní centrum). Skutkové zjištění krajského soudu o charakteru zástavby má zcela oporu v obsahu správního spisu.

[33] Jakkoli v posuzované věci nebylo nesporné, že pozemní komunikace vedoucí do obce Karviná jsou osazeny dopravním značením o začátku a konci obce, jelikož tato skutečnost nebyla předmětem dokazování ve správním a soudním řízení, je třeba mít za to, že povaha zástavby v místě měření byla natolik zásadní, že určujícím kritériem nebylo umístění dopravního značení, nýbrž charakter souvislé zástavby jako takové z obou stran komunikace, který vylučoval jakoukoliv pochybnost řidiče o tom, že je na území obce. Závěr krajského soudu je v dané věci s přihlédnutím k povaze území, kde probíhalo měření rychlosti vozidel, v souladu s účelem zákonné úpravy omezené rychlosti 50 km/h v obci podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a to ochrany chodců, kteří jsou také účastníky silničního provozu a to velmi zranitelnými, proto požívají zvýšené právní i faktické ochrany.

[34] Zjištěné skutkové okolnosti tak vylučují stěžovatelem namítané porušení zásad *nullum crimen* a *nulla poena*, jestliže zákon o silničním provozu výslovně stanoví přípustnou rychlost jízdy vozidel v obci a sankci za překročení této rychlosti, přičemž výklad pojmu obec byl vyložen v souladu s účelem zákona se zřetelem na okolnosti posuzované věci.

[35] Žalovaný v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu vyzval ŘSD, aby postavil najisto skutkový stav ohledně dopravního značení v daném úseku, jestliže v odvolání stěžovatel namítl, že jel kolem dopravní značky B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 60“.

Podle § 51 odst. 1 správního řádu *lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek*. Sdělení státem pověřené příspěvkové organizace ke správě stanovených komunikací soud považuje za standartní důkazní prostředek ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu, jehož obsah je v dané věci zcela jednoznačný. Sdělením ŘSD bylo prokázáno, že daný úsek v době spáchání přestupku nebyl osazen stěžovatelem tvrzenou dopravní značkou s povolenou rychlostí 60 km/h, nýbrž dopravním značkou s povolenou rychlostí 50 km/h, ačkoliv se nachází na území obce a předchozí křižovatka ruší povolenou rychlost 70 km/h stanovenou dopravní značkou umístěnou 300 metrů před křižovatkou. Pro posouzení věci je rozhodný stav v době spáchání přestupku (dne 29. 5. 2015), proto stěžovatelem požadovaný výslech svědka - pracovníka ŘSD, který provedl kontrolu dopravního značení rok po spáchání přestupku je nadbytečný, neboť by měl směřovat ke zjištění skutkového stavu, který není pro posouzení věci relevantní.

[36] Podle § 18 odst. 7 zákona o silničním provozu *lze místní úpravou provozu na pozemních komunikacích zvýšit nejvyšší dovolenou rychlost, maximálně však o 30 km/h*. Změna dovolené rychlosti v obci není nijak výjimečná, obvykle jde o reakci na dopravní obslužnost v daném místě s přihlédnutím ke kapacitní možnosti komunikace a charakteru přilehlé zástavby. Z pouhé skutečnosti osazení dopravní značky B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 70“ nevzniká bez dalšího důvodná pochybnost o tom, že úsek komunikace nebyl na území obce. Osazení dopravní značky B20a „Nejvyšší dovolená rychlost 50“ v daném místě je nutné vykládat jako snahu správního úřadu zajistit respektování zákonem stanovené rychlosti jízdy vozidel v obci, jakkoli předchozí dovolená rychlost 70 km/h *končila na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky* (§ 6 odst. 3 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích).

[37] Žalovaný ve výzvě k zjištění dopravního značení specifikoval požadovaný úsek komunikace a ŘSD takové určení místa akceptovalo, jestliže tento úsek komunikace uvedlo ve svém sdělení ze dne 9. 3. 2016 (od sjezdu silnice I/59 na silnici I/67 do přechodu pro chodce u budovy HZS). Tvrzení stěžovatele o tom, že není zřejmé, kde se dopravní značení regulující povolenou rychlost nacházelo, je v rozporu s obsahem správního spisu. Tvrzení stěžovatele o povolené rychlosti 60km/h bylo sdělením ŘSD spolehlivě vyvráceno.

IIIe. Námitka záměny řidiče

[38] Stěžovatel v odvolacím řízení namítal, že řidičem jeho vozidla byl v okamžiku měření rychlosti J. P.. Žalovaný odmítl provést navržený výslech svědka J. P. a krajský soud postup žalovaného aproboval, neboť verzi stěžovatele označil za nevěrohodnou a prakticky nemožnou.

[39] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích *má obviněný z přestupku právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhovat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky*. O rozsahu dokazování rozhoduje správní orgán, který je vázán jen tím, aby

skutečný stav byl zjištěn dostatečně, bez důvodných pochybností. Zároveň je však správnímu orgánu, který vede řízení o přestupku, dána diskreční pravomoc vlastní úvahou dospět k rozhodnutí, které důkazy provede, a které naopak označí v dané situaci za nadbytečné a návrhu na jejich provedení nevyhoví (§ 51 odst. 3 správního řádu). Toto jeho oprávnění vychází kromě jeho vrchnostenského postavení spojeného s pravomocí vůči subjektům podřízeným jeho autoritě, svěřené mu zákonem, a inkvizičního (vyšetřovacího) principu, na němž je přestupkové řízení založeno, také ze základních zásad správního řízení, jako je zásada procesní ekonomie (hospodárnosti řízení, § 3 odst. 3 spr. ř.) a zásada dokazování jen v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí. Rozhodně však nelze toto právo chápat jako absolutní. Jeho realizace nesmí být překážkou uplatnění základních záruk osob čelících určitému obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, garantovaných normami nejvyšší právní síly (např. článek 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).

[40] Odmítnutí provedení výslechu svědka, kterého navrhl obviněný z přestupku k prokázání své verze průběhu skutkového děje, je krajním prostředkem naplnění zásady hospodárnosti a rychlosti řízení, a proto lze takto postupovat pouze v případech, kdy *zde jsou objektivně ověřitelné okolnosti, které by takovou verzi* (stěžovatele) *s jistotou vylučovaly* (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62).

[41] Krajský soud nevěrohodnost a nemožnost verze skutkového děje tvrzeného stěžovatelem dovodil ze vzdálenosti stanoviště měření a záchytného stanoviště, ze kterého byl přímý výhled na místo měření, proto je nepředstavitelné, že by strážníci neuvedli v úředním záznamu nebo při svědecké výpovědi průběh takového nestandartního jednání vozidla stěžovatele. Žalovaný dále k odmítnutí výslechu stěžovatele uvedl, že vzdálenost mezi místem měření rychlosti a zastavením na záchytném místě stěžovatel urazil za 9 sekund (150 metrů při rychlosti 60km/h). Vzdálenost 150 metrů vyplývá z měřítka na mapě situačního plánku s označením obou stanovišť městské policie. Stěžovateli byla naměřena rychlost 63 km/h, proto je úvaha žalovaného o době jízdy vozidla mezi stanovišti městské policie správná. Z fotografie předložené stěžovatelem a mapy místa přestupku je patrné, že se jedná o rovný a přehledný krátký úsek. I kdyby stěžovatel reagoval ve shodě se spolujezdcem okamžitě po zjištění přítomnosti měřícího zařízení (zde soud přehlíží logický rozpor mezi tvrzením stěžovatele, že viděl dopravní značku povolující rychlost 60 km/h, a motivací pro výměnu řidiče, jestliže jel rychlostí údajně povolenou), stále jde o okamžiky několika vteřin. Další vteřiny jsou nutné k zastavení vozidla s ohledem na reakční dobu řidiče. Po tuto dobu bylo vozidlo neustále v pohybu a přibližovalo se k záchytnému stanovišti. I kdyby schopnosti řidiče vozidla se rozhodnout a reagovat byly vysoce nadprůměrné, k tvrzené výměně řidičů by došlo přímo před zraky strážníků na záchytném stanovišti. Je vyloučeno, aby takovému počínání strážníci nečinně přihlíželi a zároveň v úředním záznamu tuto skutečnost neuvedli. Zejména pokud je v úředním záznamu konstatováno, že vozidlo bylo „sledováno po celou dobu od změření až po zastavení“. Úvahy krajského soudu a žalovaného o nemožnosti stěžovatelem tvrzené výměny řidičů nejsou spekulace, nýbrž objektivní vnímání možného. Naopak verze tvrzená stěžovatelem dosahuje úrovně obstrukční a fantazijní, která z téhož důvodu nepožívá ochrany práva na spravedlivý proces ve smyslu povinnosti provést navržený výslech svědka J. P., neboť již stěžovatelem tvrzený průběh skutkového děje deklasuje předem věrohodnost svědka. Krajský soud byl oprávněn si učinit závěr o nevěrohodnosti

svědka dříve, než přistoupil k jeho výslechu, neboť zde byly dány takové jiné skutečnosti (místní poměry, úřední záznam policie), ze kterých bylo zcela zřejmé, že navržený výslech svědka je nezpůsobilý překonat nevěrohodnost a nemožnost tvrzení stěžovatele. V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, krajský soud *oddělil zrna od plev a nepravděpodobnou či jinak bizarní námitku obviněného eliminoval*, aniž by stěžovateli odepřel právo na spravedlivý proces.

IV.
Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[42] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je nedůvodná. Proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[43] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2018

JUDr. Marie Žižková
předsedkyně senátu